

170 jarige gaat voor revisie ‘onder het mes’

Algemene uitnodiging voor start renovatietraject met benefietconcert op donderdagavond 8 november a.s. om 20.00 uur in de Sint-Lambertuskerk.

Sinds jaar en dag prijkt in onze Sint-Lambertuskerk het monumentale Clerinx-orgel uit 1851, vernoemd naar de orgelbouwer Arnold Clerinx uit Sint Truiden (B)

Generaties lang hebben inwoners van Nederweert, bewust of onbewust, kunnen genieten van de klanken van dit bijzondere orgel.

In de voorbije 170 jaar heeft het orgel al veel meegemaakt en was het betrokken bij veel droevige, maar ook blijde gebeurtenissen binnen de Nederweerder gemeenschap.

Stukje geschiedenis:

Nadat tussen 1840 en 1850 het middeleeuwse gebouw van de Sint Lambertuskerk was verbouwd en vergroot, moest er ook een nieuwe inventaris komen. Zo kwamen er een nieuw hoofdaltaar en twee nieuwe zij-altaren, waarbij de Antwerpse beeldhouwer J.J. Peeters een hoofdrol speelde.

Een gulle gift maakte ook de bouw van een nieuw orgel mogelijk, waarvoor de orgelmaker Arnold Clerinx uit Sint Truiden de opdracht kreeg. Het oude orgel werd verkocht aan de kerk in Broekhuizen. De bouw en plaatsing van het orgel vond plaats tussen 1849 en 1851. Het fraaie houtsnijwerk van de orgelkas en oksaalbalustrade met beeld- en ornamentenwerk, zijn vervaardigd door Arnold Hubert van Haeff.

Tijdens de oorlogshandelingen van september 1944 raakte het orgel zwaar beschadigd en heeft men zich tot 1956, moeten behelpen met een harmonium. Omstreeks 1954 werd de restauratie van het orgel ter hand genomen door orgelbouwer Gebr. Vermeulen uit Weert. Met de materialen en de kennis die in die tijd voorhanden waren is de restauratie met respect voor het “oude” Clerinx-werk uitgevoerd. Op Eerste Paasdag 1 april 1956 werd het orgel ingewijd.

Orgel:

Het orgel van Nederweert is een z.g. mechanisch orgel met 2 toetsenborden (1 voor het hoofdwerk en 1 voor het rugpositief), daarnaast een 30-toons pedaal en koppelingsmogelijkheden om manualen en pedaal aan elkaar te koppelen. Het bestaat vrijwel geheel uit houten onderdelen die met schapenleer lek- en winddicht gemaakt zijn. Het pijpwerk (1663 stuks) bestaat deels uit hout en deels uit metalen pijpen (orgelmetaal lood/tin). Zoals gezegd heeft de laatste grote renovatie plaatsgevonden tussen 1954 en 1956 en U kunt zich voorstellen dat het nog uit die tijd aanwezige afdichtingsmateriaal (schapenleer) van windvoorziening, windladen en balgen, mede ten gevolge van wisselend stookgedrag en klimaatbeheersing in de kerk, er nu niet best meer uitziet. De metalen pijpen zakken door hun voeten (te zien in het frontwerk), de houten pijpen vertonen scheuren en spreken slecht of niet meer aan. Willen we het **monumentale Clerinx-orgel** nog bewaren voor de toekomstige generaties, dan is het zaak om nu te handelen en ervoor te zorgen dat het instrument in “goede gezondheid” wordt overdragen. De toren en het kerkgebouw met inventaris zijn rijksmonument en zullen in de toekomst zeker niet zomaar gesloten worden. We kunnen ons voorstellen dat het kerkgebouw in de nabije toekomst multifunctioneler gebruikt gaat worden. Het ligt dan meer voor de hand dat het gebouw steeds vaker ook gebruikt gaat worden voor muziek- en andere culturele uitvoeringen. De Orgelkring Nederweert geeft hiervoor al sinds 2007 een voorzet waarbij een of meerdere keren per jaar prachtige orgelconcerten, meestal samen met andere instrumentale of vocale solisten, worden georganiseerd. Vrijwel altijd voor een vrije gave waarbij U achteraf kunt bepalen wat het U waard is geweest.

De kans om grote nationale- en internationale organisten letterlijk aan het werk te zien in Nederweert is uniek en degene die regelmatig concerten bezoekt in schouwburgen weet wat hij er daar voor moet betalen.

Ons Clerinx-orgel is vanaf zijn prille begin door kenners geroemd om zijn prachtige klank en dit wordt nog eens versterkt door de meer dan uitmuntende akoestiek van het kerkgebouw zelf. Geregeld wordt het orgel gestemd en indien nodig gerepareerd, maar onderzoek heeft al jaren geleden aangetoond dat het instrument goed ziek is (windziek!). De tijd van noodreparaties en noodverbanden (soms letterlijk) is voorbij.

Van 2012/15 is door de Katholieke Orgel- en Klokkenraad (KKOR) Drs. Rogér van Dijk, onderzoek verricht en een rapport uitgebracht m.b.t. de technische staat van het orgel en dat liegt er niet om.

Najaar 2015 is vervolgens op basis van dit rapport bij drie orgelbouwers offerte gevraagd. Op 7 december 2015 volgde de aanbesteding. De laagste inschrijver was Van Rossum Orgelbouw uit Wijk en Aalburg.

Financiering en opdracht.

Het parochiebestuur Sint-Lambertus is sindsdien voortvarend te werk gegaan en heeft haar bestuurslid Huibert Scheijven de orgelrestauratie in portefeuille gegeven. Deze heeft inmiddels Gemeentelijke- en Provinciale subsidies "binnengehaald" en bij enkele vermogensfondsen gelden toegezegd gekregen.

Samen met de bijdrage uit de parochiële onderhoudsreserveringen en een te verwachten bijdrage van het Bisdom, kon op 8 oktober 2018 besloten worden om de (voorlopige) opdracht tot restauratie te verstrekken.

Voor de 100% restauratie zijn de gelden nog niet bijeen, maar het basiswerk zoals kas, windladen, speeltafel en bestaand pijpwerk, kan uit de aanwezige middelen betaald worden. Voor de afwerking en nieuw pijpwerk van 2 bestaande registers zijn nog altijd ongeveer € 50.000 nodig.

Actiecomité:

Tijdens de presentatie op 24 april 2018 voor de Heemkundevereniging Nederweert en overige belangstellenden m.b.t. de geschiedenis en toekomst van het Clerinx-orgel heeft zich, mede op verzoek van kerkbestuurslid Huibert Scheijven, een klein comité gevormd dat zal trachten middels acties en sponsoring het tekort aan te vullen. Hiervoor zijn vanaf nu nog ongeveer 1½ jaar beschikbaar. Het orgel wordt voorjaar 2019 afgebroken en vervoerd naar de werkplaats van de orgelbouwer waarna het geheel gerestaureerde orgel in 2020 weer terugkomt.

Het restauratie actiecomité bestaat uit de volgende personen:

Parochiebestuur: Pastoor Schuffelers en Huibert Scheijven

Heemkunde: Jan Tindemans

Orgelkring Nederweert: Boy Hendrix, Evert Heemstra en Henk Sieben

Wij rekenen er op dat met hulp van de Nederweerder bevolking het tekort bij elkaar gebracht kan worden, zodat ons Clerinx-orgel weer lang in volle glorie zal klinken.

De aftrap voor de renovatie van het Clerinx-orgel zal, middels een **benefietconcert met vrije gave** worden gegeven op **donderdagavond 8 november a.s. om 20.00 uur in de Sint Lambertuskerk.**

Op deze dag zal het orgel voor de laatste keer, in concert en in de huidige staat, te horen zijn.

Dit concert wordt verzorgd door Marcel Verheggen, organist van de Sint Servaas in Maastricht. Het programma wordt bij binnenkomst uitgereikt.

Tijdens het concert wordt door het Parochiebestuur de (voorlopige) overeenkomst met orgelbouwer van Rossum officieel ondertekend.

Wij hopen op een grote opkomst en er zijn een aantal comfortabele stoelen beschikbaar. Zoals inmiddels gebruikelijk, is e.e.a wederom te volgen op een groot projectiescherm.

Eventuele financiële bijdragen kunnen gestort worden op rekeningnummer **NL80 RABO 0135507227** t.n.v. Kerkbestuur Sint Lambertus Nederweert o.v.v. "Orgel".

provincie limburg
gesubsidieerd door de Provincie Limburg

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS